

Den internasjonale organisasjon for migrasjon

Managing Migration for the Benefit of All

Generell informasjon

Den internasjonale organisasjon for migrasjon (IOM) er den fremste mellomstatlige organisasjonen på migrasjonsområdet. Organisasjonen ble grunnlagt i 1951 og har per i dag 109* medlemsland. I tillegg har 30* land og flere internasjonale og ikke-statlige organisasjoner observatørstatus. IOMs programbudsjett for 2005 overstiger 800* millioner dollar og finansierer over 1200* program, mer enn 5000* ansatte, og 210* kontorer i over hundre land. Nye medlemmer kommer stadig til. (* februar 2005)

Den internasjonale organisasjon for migrasjon er proaktiv, engasjert og resultatorientert, og har som mål å bidra til en human og ordnet migrasjon ved å møte regjeringer og migranternes behov gjennom å tilby tjenester og rådgivning. IOMs mandat er:

- å sikre en velordnet flyt av internasjonale migranter;
- fremme internasjonalt samarbeid om migrasjon;
- hjelpe til med å finne praktiske løsninger på migrasjonsproblemer; og
- å bidra til internasjonal solidaritet ved å sørge for humanitær hjelp til mennesker i nød.

Organisasjonens vedtekter ble oppdatert i 1989 og vektlegger noen grunnprinsipper, deriblant en eksplisitt anerkjennelse av sammenhengen mellom migrasjon og økonomisk, sosial og kulturell utvikling, samt respekt for prinsippet om menneskers rett til å bevege seg fritt.

IOMs virksomheter samsvarer med fire hovedområder for håndtering av migrasjon:

- migrasjon og utvikling,
- tilrettelegging av migrasjon,
- kontroll av migrasjon, og
- tvungen migrasjon.

En rekke virksomheter med elementer fra flere av disse fire hovedområdene dekker områdene:

- teknisk samarbeid og kapasitetsbygging,
- beskyttelse av migranternes rettigheter,
- fremming av internasjonal migrasjonslovgivning,
- informasjonsinnsamling og forskning,
- utvikling av migrasjonspolicy,
- regionalt og internasjonalt samarbeid,
- offentlig informasjon og utdanning,
- migrasjon og helse,
- kjønnsdimensjoner innen migrasjon, og
- integrering og reintegrering.

IOM arbeider med statlige, mellomstatlige og uavhengige samarbeidspartnere. Selv om IOM ikke er en del av FN-systemet har organisasjonen hatt observatørstatus i generalforsamlingen siden 1992.

I tillegg har IOM formelle samarbeidsavtaler med mange FN organer og deltar i en rekke av FNs koordineringsmekanismer, som bl.a the Inter-Agency Standing Committee (IASC) og the Geneva Migration Group (GMG).

Aktiviteter

Migrasjon og utvikling

Forholdet mellom opprinnelseslandene og deres statsborgere i utlandet er nøkkelen til vellykket utvikling. IOMs mål på dette området er å hjelpe til med å bygge opp et migrasjonsutviklingspotensiale for både individuelle migranter og samfunn i tråd med tusenårsmålene (the Millenium Development Goals). Middelet her er internasjonal policydialog, policyrettet forskning samt operasjonelle program som styrker statenes administrative og styringsmessige kapasitet.

Konkrete virksomheter er:

- kunnskapsoverføring via statsborgere i utlandet ved administrative prgram for pengeoverføring til hjemlandet,
- styrking av mellomnasjonale nettverk og tiltak for muligheter for utveksling av arbeidskraft;
- økonomisk og samfunnsmessig utvikling gjennom teknisk samarbeid og oppbygging av menneskelig kapital gjennom arbeidsmigrasjonsprogram;
- hjemvending og reintegrering av spesialister;
- kapasitetsbygging for regjeringer for å maksimere økonomisk og sosial utvikling gjennom migrasjonsadministrering, migrasjon og helse, styrking kvinnelige migranter og likestilling.

IOMs virksomheter på denne hovedarenaen bidrar til å skape utdannings-, finans- og investeringssystemer som fremmer naturlige, sykliske migrasjonsmønstre.

Tilrettelegging av migrasjon

Dagens mobile verden avhenger av at arbeidere, spesialister, studenter, trainees, familier, turister og andre kan bevege seg trygt og effektivt mellom land. IOM tilbyr rådgivning til regjeringer om policy og kontroll av arbeids- og annen migrasjon, og gjennomfører program som bistår regjeringer og migranter med rekrutering, språk og kulturell orientering, bevisstgjøring av deres rettigheter og plikter, konsulære tilbud, opplæring, mottakelse, integrering og retur. Disse tilbudene er skreddersydde til hvert program og er tilgjengelige på alle stadier av prosessen: informasjon og

søknad, intervju og godkjenning, og etter godkjenningen. IOM har utført over 1.5 millioner medisinske vurderinger for immigranter rundt om i verden, og sørger for reise- og logistisk assistanse til migranter.

Den industrialiserte verdens demografi og sosiale struktur skaper behov for arbeidere og faglærte fra andre land. Reguleringen av den internasjonale arbeidskraftmigrasjon representerer en potensielt vanskelig tilpassing, men økonomier som fortsatt ønsker å være konkurransedyktige, kan ikke overse at forandring er en nødvendighet. Å tilrettelegge for arbeidskraftmigrasjonen kan skape en situasjon hvor alle vinner.

Kontroll av migrasjon

Stater og samfunn har interesse av å vite hvem som søker tilgang til deres områder og har rett til å ta forholdsregler for å forhindre adgang for de som ikke har tillatelse og tilrettelegge rask tilgang for de som har tillatelse. IOM hjelper regjeringer i utviklingen og implementeringen av migrasjonspolicy, lovgivning og administrative mekanismer med dette formål. Organisasjonen tilbyr teknisk assistanse og opplæring for statlige migrasjonsansvarlige med hensyn til grensekontroll, visasystemer, ankomst og bosetting og opplegg for innsamling og bruk av biometrisk informasjon.

Å erstatte uregelmessig migrasjonsstrømninger med ordnet og regelstyrt migrasjon tjener alle staters interesse og IOM har et vidt spekter av prosjekter for å møte menneskehandel og menneskesmugling, og forebygging og assistanse til ofre. IOM har også program som legger til rette frivillig retur og reintegrering av fordrevne, strandete og andre migranter, der de lokale samfunns behov og interesse tas i betraktning.

Tvungen migrasjon

Flyktninger og fordrevne personer er en kategori av migranter som trenger særlig oppmerksomhet. IOM, i tett samarbeid med andre internasjonale organer, hjelper personer med å reise bort fra farlige nødsituasjoner for senere å vende tilbake, som for eksempel i Kosovo og Timor. IOM tilrettelegger hvert år gjenbosetting for tusener av flyktninger godkjente for bosetting i et nytt land.

IOM blir jevnlig bedt om å finne løsninger for internt fordrevne personer, tidligere stridende, ofre for etnisk vold og for befolkningsgrupper som er fordrevne eller i gjenreisningsfasen. IOM lokaliserer og assisterer stemmeberettigede som er spredt over et stort område, slik at de delta i valg og avstemninger. IOM har omfattende programmer for og ekspertise i etterkrigskrav og –erstatninger.

Migrasjonspolicy

Forskning, policy og juridisk rådgivning, datainnsamling og – analyse er viktige elementer for å kunne forstå migrasjon og utvikle ny policy og bæredyktig praktisk tilnærming. IOM fremmer bedre forståelse av migrasjonsspørsmål blant migranter og myndigheter på nasjonalt, regionalt og internasjonalt nivå. Dette medfører et forsterket samarbeid og effektivt utvikling av migrasjonspolicy.

Regelmessige konsultasjoner mellom stater med like utfordringer har blitt spesielt viktige. Med IOM's substansielle og logistiske støtte er slike konsultasjonsprosesser allerede blitt virkliggjort i Nord – og Søramerika, Sentral- og Østeuropa, Afrika og den vestlige del av Middelhavsområdet.

Disse mekanismene styrker internasjonalt samarbeid, fremmer deling av informasjon og erfaringer og bygger tillit og partnerskap rundt saker av felles interesse. På globalt nivå er IOMs råds internasjonale dialog om migrasjon det ledende internasjonale forumet for mellomstatlig debatt om migrasjonspolicy, noe som igjen styrker forståelsen og samarbeidet om migrasjon

IOM fungerer også som sekretariat for det Sveits-finansierte Bern initiativet. Bern-initiativets mål er å fremme mellomstatlig samarbeid i migrasjonsforvaltning gjennom utvikling av en ikke-bindende, internasjonal policy for migrasjonsspørsmål.

IOM utgir flere publikasjoner hvert år. IOMs "World Migration Report" gir et overblikk over vesentlige migrasjonstendenser og policy spørsmål jorden rundt.

Det er IOMs hensikt å styrke organisasjonens rolle innenfor internasjonal migrasjonslovgivning, med spesielt fokus på lovgivningens sammensetning, utbredelse, forståelse og gjennomføring. IOM fokuserer også på trening, kompetanseutvikling og å fremme internasjonal migrasjonslovgivning som en del av omfattende rammeavtaler på migrasjonsforvaltningsområdet.

Hovedkvarter:

17 route de Morillons • C.P. 71 • CH-1211 Geneva 19 •
Switzerland

Tel: +41.22.717 91 11 • Fax + 47.22.798 61 50

Email: hq@iom.int • Internet: <http://www.iom.int>

<"original" or "original text" in Norwegian>

Info sheet: IOM in Brief, May 2004

Øversettelse:

IOM Oslo, november 2004